

Редакція:

27.06.2006

Про затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел

Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України
від 27 червня 2006 року N 309

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
1 серпня 2006 р. за N 912/12786

Відповідно до [постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року N 1780 "Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел"](#) НАКАЗУЮ:

1. Затвердити нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел (додаються).
2. Відділу атмосферного повітря Департаменту екологічної безпеки та поводження з небезпечними хімічними речовинами та відходами (Горбунов В. С.) у встановленому порядку забезпечити подання цього наказу до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Гриценка А. В.

Міністр

П. М. Ігнатенко

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва

А. В. Дашкевич

Міністр палива та
енергетики України

І. В. Плачков

Міністр промислової
політики України

В. М. Шандра

Перший заступник Міністра,
головний державний
санітарний лікар України

С. П. Бережнов

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства охорони
навколишнього природного
середовища України
від 27 червня 2006 р. N 309

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
1 серпня 2006 р. за N 912/12786

НОРМАТИВИ ГРАНИЧНОДОПУСТИМИХ ВИКИДІВ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН ІЗ СТАЦІОНАРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальні положення

Відповідно до [Закону України "Про охорону атмосферного повітря"](#) та [постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2001 N 1780 "Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел"](#) установлюються:

1.1. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин для діючих і тих, що проектується, будуються або модернізуються, стаціонарних джерел. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин та їх сукупності належать до типу нормативів, що обмежують масову концентрацію забруднюючих речовин в організованих викидах стаціонарних джерел (мг/м³).

1.2. Технологічні нормативи допустимих викидів, які обмежують масову концентрацію забруднюючих речовин у газах (мг/м³), що відводяться від окремих типів обладнання, споруд у місці їх виходу з устаткування і складаються з:

поточних технологічних нормативів - для діючих окремих типів обладнання, споруд на рівні підприємств з найкращою існуючою технологією виробництва аналогічних за потужністю технологічних процесів;

перспективних технологічних нормативів - для нових і таких, що проектуються, будуються або модернізуються, окремих типів обладнання, споруд з урахуванням передових вітчизняних і світових досягнень у відповідній сфері.

1.3. Граничнодопустима концентрація викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря досягається без розбавлення повітря і ґрунтується на величинах об'єму газів, які приведені до таких нормальних умов:

якщо газ, - температура 273 К, тиску 101,3 кПа (без поправок на вміст кисню чи вологи);

якщо газоподібні продукти горіння, - температура 273 К, тиск 101,3 кПа, сухий газ; 3 % кисню для рідкого і газоподібного палива, 6 % кисню для твердого палива; 15 % кисню для газових турбін і дизельних двигунів.

1.4. Якщо для стаціонарного джерела встановлені нормативи граничнодопустимого викиду забруднюючої речовини та технологічний норматив допустимого викиду, тоді застосовується технологічний норматив допустимого викиду.

1.5. Дотримання нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин є обов'язковим для всіх стаціонарних джерел.

2. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел

2.1. Нормативи граничнодопустимих викидів суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом

Масові концентрації суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом, не повинні перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів, наведених у табл. 1.

Таблиця 1

Клас небезпеки речовини	Назва речовини	Величина масової витрати, г/год.	Граничнодопустимі викиди, мг/м ³
1	2	3	4
	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом	понад 500 г/год.	50 мг/м ³
	- " -	менше або дорівнює 500 г/год.	150 мг/м ³

2.2. Нормативи граничнодопустимих викидів речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна)

Масові концентрації речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) не повинні перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів, наведених у табл. 2.

Таблиця 2

Клас небезпеки речовини	Назва речовини	Величина масової витрати, г/год.	Гранично-допустимі викиди, мг/м ³
1	2	3	4
КЛАС I	Кадмій та його сполуки в перерахунку на кадмій	1 г/год. або більше	0,2 мг/м ³
	Ртуть та її сполуки в перерахунку на ртуть	1 г/год. або більше	0,2 мг/м ³
	Талій та його сполуки в перерахунку на талій	1 г/год. або більше	0,2 мг/м ³
КЛАС II	Арсен та його сполуки в перерахунку на арсен	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Кобальт та його сполуки в перерахунку на кобальт	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Нікель та його сполуки в перерахунку на нікель	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Селен та його сполуки в перерахунку на селен	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Телур та його сполуки в перерахунку на телур	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
КЛАС III	Стибій та його сполуки в перерахунку на стибій	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Свинець та його сполуки в перерахунку на свинець	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Хром та його сполуки в перерахунку на триоксид хрому	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Ціаніди, що легко розчиняються (наприклад, NaCN), та їх сполуки в	25 г/год. або більше	5 мг/м ³

	перерахунку на ціаніди (CN ⁻)		
	Фториди, що легко розчиняються (наприклад, NaF), та їх сполуки в перерахунку на фтор	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Мідь та її сполуки в перерахунку на мідь	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Манган та його сполуки в перерахунку на діоксид мангану	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Платина та її сполуки в перерахунку на платину	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Паладій та його сполуки в перерахунку на паладій	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Родій та його сполуки в перерахунку на родій	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Ванадій та його сполуки в перерахунку на п'ятиоксид ванадію	25 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Олово та його сполуки в перерахунку на олово	25 г/год. або більше	5 мг/м ³

За наявності у викидах кількох речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки та волокна) одного класу небезпеки сумарна концентрація цих речовин не повинна перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів для даного класу небезпеки.

2.3. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин, визначених як канцерогенні речовини

Масові концентрації забруднюючих речовин, визначених як канцерогенні речовини, не повинні перевищувати встановлених значень граничнодопустимих викидів, наведених у табл. 3.

Таблиця 3

Клас небезпеки речовини	Назва речовини	Величина масової витрати, г/год.	Гранично-допустимі викиди, мг/м ³
1	2	3	4

КЛАС I	Азбест (хризотил, крокидоліт, амозит, антифіліт, актинодит, тремолит) у вигляді дрібного пилу	0,5 г/год. або більше	0,1 мг/м ³
	Бенз(а)пірен	0,5 г/год. або більше	0,1 мг/м ³
	Берилій та його сполуки у вигляді, що сприяє засвоєнню органами дихання, у перерахунку на берилій	0,5 г/год. або більше	0,1 мг/м ³
	Дибенц(а,п)антрацен	0,5 г/год. або більше	0,1 мг/м ³
	2-нафтиламін	0,5 г/год. або більше	0,1 мг/м ³
КЛАС II	Триокис арсену, п'ятиокис арсену, арсенова кислота та її солі у формі, що сприяє засвоєнню органами дихання, у перерахунку на арсен	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Сполуки хрому у формі, що сприяє засвоєнню органами дихання, у тому числі хромат кальцію, хромхромат, хромат стронцію і хромат цинку в перерахунку на хром	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Кобальт у формі, що сприяє засвоєнню органами дихання (речовини у вигляді суспендованих твердих частинок), аерозоль металевого кобальту та його сполуки, що важко розчиняються, у перерахунку на кобальт	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Дихлорбензидин 3,3	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Диметилсульфат	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Етиленамін	5 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Нікель у формі, що сприяє засвоєнню органами дихання (речовини у вигляді суспендованих твердих	5 г/год. або більше	1 мг/м ³

	частинок), аерозоль металевого нікелю, сульфїду нікелю і сульфїдної руди, окис нікелю і карбонат нікелю, карбонїл нікелю у перерахунку на нікель		
КЛАС III	Акрилонїтрил	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	Бензол	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	1,3-бутадієн	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	1-хлор-2,3-епїксипропан (епїхлоргїдрин)	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	1,2- диброметан	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	1,2- епїксипропан	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	Окис етилену	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	Гїдразин	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³
	Вїнілхлорид	25 г/год. або бїльше	5 мг/м ³

1. За наявності у викидах кількох канцерогенних речовин одного класу небезпеки сумарна концентрація цих речовин не повинна перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів для даного класу небезпеки.

2. При спільній присутності речовин I і II класів небезпеки сумарна концентрація цих речовин не повинна перевищувати 1 мг/м³, а при спільній присутності речовин I і III або II і III класів небезпеки сумарна концентрація цих речовин не повинна перевищувати 5 мг/м³.

2.4. Нормативи граничнодопустимих викидів пароподібних та газоподібних неорганічних сполук

Масові концентрації пароподібних та газоподібних неорганічних сполук не повинні перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів, наведених у табл. 4.

Таблиця 4

Клас небезпеки речовини	Назва речовини	Величина масової витрати, г/год.	Гранично-допустимі викиди, мг/м ³
1	2	3	4

КЛАС I	Арсен (арсеновий водень)	10 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Хлороціан	10 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Фосген	10 г/год. або більше	1 мг/м ³
	Фосфін	10 г/год. або більше	1 мг/м ³
КЛАС II	Бром і його пароподібні та газоподібні сполуки в перерахунку на бромистий водень	50 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Хлор	50 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Синильна кислота	50 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Фтор і його пароподібні та газоподібні сполуки в перерахунку на фтористий водень	50 г/год. або більше	5 мг/м ³
	Сірководень	50 г/год. або більше	5 мг/м ³
КЛАС III	Пароподібні та газоподібні сполуки хлору, якщо вони не ввійшли до класу I, у перерахунку на хлористий водень	300 г/год. або більше	30 мг/м ³
КЛАС IV	Діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки	5000 г/год. або більше	500 мг/м ³
	Оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту	5000 г/год. або більше	500 мг/м ³
	Оксид вуглецю	5000 г/год. або більше	250 мг/м ³

2.5. Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин, віднесених до органічних сполук

Масові концентрації забруднюючих речовин, віднесених до органічних сполук, не повинні перевищувати встановлених значень нормативів граничнодопустимих викидів, наведених у табл. 5.

Клас небезпеки речовини	Назва речовини	Величина масової витрати, г/год.	Гранично-допустимі викиди, мг/м
1	2	3	4
КЛАС І	Акролеїн	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Анілін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Ацетальдегід	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Бензил хлористий	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Вінілен-хлорид	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Вуглецю чотирихлорид	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Диметиламін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Диметилфеноли	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Діетиламін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	1,2-Дихлорбензол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	1,1-Дихлоретан	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Дихлорфенол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Дифеніл	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Кислота акрилова	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Кислота монохлороцтова	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Кислота мурашина	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	О,м,п-Крезолі	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Меркаптани	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Метиловий ефір акрилової кислоти	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Монометиламін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Моноетиламін	до 100 г/год.	20 мг/м ³

	Нафталін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Нітробензол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	о,м,п-Нітротолуоли	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	о,м,п-Нітрофеноли	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Піридин	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	1,1,2,2-Тетрахлоретан	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	о,м,п-Толуїдини	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	2,4,6-Трихлорфенол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Триетиламін	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Фенол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Формальдегід	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Фурфурол	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Хлорацетальдегід	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Етилену діоксид	до 100 г/год.	20 мг/м ³
	Етиловий ефір акрилової кислоти	до 100 г/год.	20 мг/м ³
КЛАС II	Альдегід масляний	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Вінілацетат	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	2,6-Диметилгептанол-4	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	2,4-Диметилфенол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Диметилформамід	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Діетаноламін	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Ді-(2-етилексил)-фталат	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	1,4-Дихлорбензол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	1,2-Дихлоретан	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Ізопріл	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³

	Ізопропілбензол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Кислота оцтова	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Ксилол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Метилацетат	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	альфа-Метилстирол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Метилформіат	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Метиловий ефір етиленгліколю	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Моноізобутиловий ефір етиленгліколю	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Сірковуглець	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Спирт фурфуриловий	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Тетрагідрофуран	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Тетрахлоретилен	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Толуени	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	1,3,5-Триметилбензол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Трихлорметан	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	1,1,1-Трихлоретан	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Трихлоретилен	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Хлоропрен	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Циклогексанон	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Етилбензол	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
	Етиловий ефір етиленгліколю	від 100 г/год. до 2000 г/год.	100 мг/м ³
КЛАС III	Ацетилен-дихлорид	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
	Ацетон	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
	Бутиловий ефір оцтової кислоти	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³

Дибутіловий ефір	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Діізопропіловий ефір	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Диметіловий ефір	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Діетіловий ефір	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Дихлордифторметан	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Метилізобутилкетон	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Метилен хлористий	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Метіловий ефір бензольної кислоти	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Спирт діацетоновий	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Трихлорфлуорометан	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Хлорбензол	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Етилацетат	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Етиленгліколь	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³
Етил хлористий	від 2000 г/год. і більше	150 мг/м ³

1. При спільній присутності у викиді декількох забруднюючих речовин, віднесених до органічних сполук, що належать до одного класу небезпеки, сумарні масові концентрації цих речовин не повинні перевищувати встановлених значень граничнодопустимих викидів для відповідного класу небезпеки.

2. При спільній присутності у викиді органічних забруднюючих речовин, що належать до різних класів небезпеки, та при сумарній масовій витраті цих речовин від 2000 г/год. і більше устанавлюється, що одночасно:

- сумарна масова концентрація цих речовин не повинна перевищувати 150 мг/м³;
- масова концентрація кожної речовини не повинна перевищувати значень граничнодопустимого викиду, установленого для класу небезпеки, до якого належить ця забруднююча речовина.

3. Масові концентрації органічних сполук у вигляді суспендованих твердих частинок, віднесених до II або III класів небезпеки, не повинні перевищувати нормативів граничнодопустимих викидів, установлених у розділі 2.1 (табл. 1).

3. Визначення відповідності вмісту забруднюючих речовин у викидах стаціонарних джерел установленим нормативам граничнодопустимих викидів

3.1. Результати вимірювань масової концентрації забруднюючих речовин у викидах стаціонарних джерел зводяться до нормальних умов (273 К, 101,3 кПа) і стандартного вмісту кисню.

Розряд останньої цифри результату вимірювань та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному.

При порівнянні результатів вимірювань масової концентрації забруднюючих речовин з установленими нормативами граничнодопустимого викиду значення похибок вимірювання не враховуються.

3.2. Результати вимірювань масової концентрації забруднюючої речовини, які характеризують уміст цієї забруднюючої речовини за двадцятихвилинний проміжок часу по всьому вимірному перерізу газопроводу, вважаються такими, що не перевищують значення відповідного нормативу граничнодопустимого викиду, якщо значення кожного результату вимірювання не перевищують значення встановленого нормативу граничнодопустимого викиду.

3.3. Результати вимірювань, отримані при здійсненні безперервного автоматизованого контролю, які характеризують уміст забруднюючої речовини по всьому вимірному перерізу газопроводу, вважаються такими, що не перевищують значень відповідних нормативів, якщо одночасно виконуються такі умови:

а) значення осереднених результатів за добу не перевищують установленого нормативу граничнодопустимого викиду;

б) 97 % усіх середніх значень, виміряних за двадцятихвилинний інтервал, не перевищують установленого значення нормативу граничнодопустимого викиду;

в) 3 % середніх значень, виміряних за двадцятихвилинний інтервал, не перевищують 1,2 встановленого значення нормативу граничнодопустимого викиду.

3.4. Результати вимірювань масової концентрації забруднюючої речовини повинні характеризувати її вміст за двадцятихвилинний проміжок часу по всьому вимірному перерізу газопроводу.

3.5. Обчислення величини масової витрати (г/год.) за період одна година визначається як сума масових витрат, визначених за двадцятихвилинні проміжки у відповідному періоді часу.

Заступник директора Департаменту
екологічної безпеки та поведження
з небезпечними хімічними
речовинами та відходами

В. Горбунов

